

KANSALAISPULSSI 5_2022

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulsssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulsssi toteutetaan verkkokyselynä kolmen-viiden viikon välein.

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2022 neljännen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 24.3.2022 – 3.5.2022 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 589 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruuna, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 11. – 16.5.2022. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2022

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyt vastaukset	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	19. - 24.1.	2 842	1 435	50,5 %
2. kierros	16. - 21.2.	2 858	1 309	45,8 %
3. kierros	9. - 14.3.	2 495	1 131	45,3 %
4. kierros	6. - 11.4.	2 521	1 056	41,9 %
5. kierros	11. - 16.5.	2 589	1 148	44,3 %

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-29 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkeaasteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 148 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin tammikuun lopun tietoja (4 081 151 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 081 151 / 1 148. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 5_2022 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 589	1 148	44.3
Sukupuoli			
Mies	1330	551	41.4
Nainen	1259	589	46.8
Muu		8	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	104	36	34.6
20-24 -vuotiaat	134	39	29.1
25-29 -vuotiaat	163	53	32.5
30-34 -vuotiaat	208	81	38.9
35-39 -vuotiaat	206	80	38.8
40-44 -vuotiaat	224	104	46.4
45-49 -vuotiaat	227	124	54.6
50-54 -vuotiaat	241	116	48.1
55-59 -vuotiaat	289	138	47.8
60-64 -vuotiaat	315	149	47.3
65-69 -vuotiaat	299	162	54.2
70-74 -vuotiaat	179	66	36.9
Maakunta			
Etelä-Karjala	58	22	37.9
Etelä-Pohjanmaa	80	30	37.5
Etelä-Savo	60	26	43.3
Kainuu	36	18	50.0
Kanta-Häme	69	34	49.3
Keski-Pohjanmaa	34	19	55.9
Keski-Suomi	128	57	44.5
Kymenlaakso	69	28	40.6
Lappi	92	39	42.4
Pirkanmaa	238	115	48.3
Pohjanmaa	99	32	32.3
Pohjois-Karjala	74	28	37.8
Pohjois-Pohjanmaa	193	80	41.5
Pohjois-Savo	117	43	36.8
Päijät-Häme	88	30	34.1
Satakunta	103	37	35.9
Uusimaa	826	409	49.5
Varsinais-Suomi	225	99	44.0

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste